

ចំណុចនេះពិពណ៌នាអំពីបំណុលសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីរបស់រដ្ឋ។ ចំណុចនេះក៏ពិភាក្សាអំពីវិធីដាក់សំណើប្រជាមតិ 41—សំណើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីលំនៅដ្ឋានសម្រាប់អតីតយុទ្ធជនចំនួន \$600 លានដុល្លារ—និងប៉ះពាល់ដល់តម្លៃសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីរបស់រដ្ឋ។

សារៈតារា

តើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីជាអ្វី? សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីជាវិធីមួយដែលរដ្ឋាភិបាលនិងក្រុមហ៊ុននានាអាចខ្ចីប្រាក់បាន។ ឧទាហរណ៍ អភិបាលរដ្ឋប្រើប្រាស់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីបណ្តោះអាសន្នដើម្បីទូទាត់ចំពោះការធ្វើផែនការ ការសាងសង់ និងគម្រោងជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ រដ្ឋលក់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីឲ្យអ្នកវិនិយោគដើម្បីផ្តល់ “មូលនិធិ” ជាមុនសម្រាប់គម្រោងទាំងនេះ និងបន្ទាប់មកសន្យាថានឹងទូទាត់សងទៅអ្នកវិនិយោគវិញរួមជាមួយនឹងការប្រាក់ក្នុងអំឡុងពេលនោះ។

តើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីផ្តល់មូលនិធិមានអ្វីខ្លះ និងតើប្រើប្រាស់ដើម្បីអ្វី? តាមធម្មតា រដ្ឋប្រើប្រាស់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈដូចជា ផ្លូវថ្នល់ មជ្ឈមណ្ឌលអប់រំ ពន្ធនាគារ សួនច្បារ គម្រោងទឹកស្អាត និងអគារការិយាល័យ។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទានដល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងកម្រិតមួយចំនួនផងដែរដែលក្នុងនោះរួមមានមន្ទីរពេទ្យ និងលំនៅដ្ឋានរបស់អតីតយុទ្ធជន។ ហេតុផលចម្បងចំពោះការចេញសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីគឺនៅត្រង់ថាតាមធម្មតា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្តល់នូវសេវាកម្មជាច្រើនឆ្នាំហើយ។ ដូច្នេះ វាសមហេតុផលសម្រាប់ពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជាពេលអនាគតដែរ អ្នកបង់ពន្ធត្រូវជួយបង់សម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការចំណាយដ៏ធំនៃគម្រោងទាំងនេះអាចមានផលពិបាកក្នុងការទូទាត់ទាំងអស់ក្នុងពេលតែមួយ។

តើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីប្រភេទណាដែលរដ្ឋលក់? រដ្ឋលក់ប្រភេទសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីសំខាន់ៗជាច្រើន។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះគឺ ៖

- **សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅ។** ភាគច្រើនសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះ ត្រូវបានទូទាត់ដោយផ្ទាល់ពីមូលនិធិទូទៅរបស់រដ្ឋ។ មូលនិធិទូទៅគឺជាគណនីប្រតិបត្តិការចម្បង ដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការចំណាយសម្រាប់សាលារដ្ឋ ថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ពន្ធនាគារ ការថែទាំសុខភាព និងសេវាកម្មផ្សេងៗទៀត។ ឧទាហរណ៍មួយនៃសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅអាចជាសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងរដ្ឋសម្រាប់អគារមណ្ឌលសាលាថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅខ្លះត្រូវបានទូទាត់ពីប្រភពចំណូលដែលបានរៀបចំ ហើយចំពោះមូលនិធិទូទៅវិញ មានតែផ្តល់ជំនួយបម្រុងទុកប៉ុណ្ណោះ ក្នុងករណីចំណូលដែលបានរៀបចំធ្លាក់ចុះ។ ឧទាហរណ៍ រដ្ឋទូទាត់សងសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីមុនៗខ្លះដោយប្រើប្រាស់មូលនិធិពីភ្នាក់ងារដែលទទួលបានពីគម្រោងដែលបានផ្តល់មូលនិធិសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចី។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅត្រូវតែអនុម័តដោយក្រុមអ្នកបោះឆ្នោត ហើយការទូទាត់របស់ពួកគេត្រូវបានធានាដោយអំណាចពន្ធទូទៅរបស់រដ្ឋ។

- **សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីប្រាក់ចំណូលពីការរដ្ឋ។** សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះត្រូវបានទូទាត់ផ្តាច់ពីការទូទាត់ថ្លៃជួល (ជាដំបូងពីមូលនិធិទូទៅ) តាមរយៈភ្នាក់ងារដែលប្រើប្រាស់គ្រឿងបរិក្ខារដែលផ្តល់មូលនិធិដោយសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចី។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះមិនត្រូវការការយល់ព្រមពីអ្នកបោះឆ្នោតទេ និងមិនត្រូវបានធានាពីអំណាចពន្ធទូទៅរបស់រដ្ឋ។ ជាលទ្ធផល សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះទទួលបានថ្លៃការប្រាក់ខ្ពស់ជាងសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅ។
- **សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីប្រាក់ចំណូលធម្មតា។** សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះក៏ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផងដែរ ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានគាំទ្រដោយមូលនិធិទូទៅទេ។ ទោះជាយ៉ាងណា សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះត្រូវបានទូទាត់ផ្តាច់ពីបន្តប្រាក់ចំណូលដែលបានរៀបចំតាមរយៈគម្រោងដែលគេផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន—ដូចជាការចំណាយទៅលើស្ពាន។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះក៏ត្រូវបានធានាពីអំណាចពន្ធទូទៅរបស់រដ្ឋ និងមិនត្រូវការការយល់ព្រមពីអ្នកបោះឆ្នោតឡើយ។

បន្ទាប់ពីលក់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចី រដ្ឋបង្កើតគោលការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងការទូទាត់ការប្រាក់រហូតដល់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីត្រូវបានទូទាត់អស់។ ជាទូទៅ អ្នកវិនិយោគមិនទូទាត់ប្រាក់ឲ្យរដ្ឋ និងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសហព័ន្ធលើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីចេញដោយរដ្ឋទេ។ ការធ្វើបែបនេះអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋលក់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីក្នុងតម្លៃការប្រាក់ទាបដែលនាំឲ្យការសងប្រាក់បំណុលរដ្ឋធ្លាក់ចុះ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីខ្លះ រដ្ឋលក់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីដែលមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការលើកលែងពន្ធសហព័ន្ធ។ ឧទាហរណ៍តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកម្ចីទិញលក់ផ្ទះជាច្រើនមិនបានទទួលការលើកលែងពន្ធសហព័ន្ធទេ។

តើការធ្វើហិរញ្ញប្បទានសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីត្រូវចំណាយអ្វីខ្លះ? ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំលើការទូទាត់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីឡើងវិញពីផ្នែកជាបឋម លើអត្រាការប្រាក់ និងអំឡុងពេលដែលសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីត្រូវទូទាត់។ តាមធម្មតា រដ្ឋទូទាត់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីក្នុងរយៈពេល 30 ឆ្នាំ (ស្រដៀងនឹងការទូទាត់ដែលម្ចាស់ផ្ទះនឹងទូទាត់លើប្រាក់កម្ចីដោយដាក់រត្តបញ្ចាំរយៈពេល 30 ឆ្នាំដែរ)។ សន្មតថាអត្រាការប្រាក់ 5 ភាគរយសម្រាប់ការខ្ចីប្រាក់ \$1 ដុល្លារ រដ្ឋនឹងចំណាយប្រាក់ជិត \$2 ដុល្លារក្នុងអំឡុងពេលសងប្រាក់ធម្មតារយៈពេល 30 ឆ្នាំ។ ក្នុង \$2 ដុល្លារនោះ ប្រាក់ប្រហែលជា \$1 ដុល្លារនឹងបានទៅលើការសងប្រាក់ដែលខ្ចី និងការប្រាក់ជិត \$1 ដុល្លារ។ ប៉ុន្តែដោយសារការទូទាត់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីនីមួយៗបានឈានដល់រយៈពេល 30 ឆ្នាំពេញ ការចំណាយបន្ទាប់ពីលើសម្រួលអតិផរណាគឺតិច—ប្រហែលជា \$1.30 ដុល្លារសម្រាប់កម្ចី \$1 ដុល្លារ។ នៅពេលរដ្ឋចេញសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីដែលត្រូវបង់ពន្ធ រដ្ឋតែងតែចេញជាមួយអំឡុងពេលសងប្រាក់ខ្លីជាងមុន ឧទាហរណ៍ ដប់ឆ្នាំ។ អំឡុងពេលសងប្រាក់ខ្លីបណ្តាលឲ្យមានការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំខ្ពស់ ប៉ុន្តែបានបញ្ចុះតម្លៃការប្រាក់ទូទៅ ហើយក៏បានបញ្ចុះតម្លៃសងប្រាក់សរុបផងដែរ។

សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងថវិការដ្ឋ

ចំនួនប្រាក់បំណុលមូលនិធិទូទៅ។ រដ្ឋមានសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រមូលនិធិទូទៅដែលមិនទាន់ដោះស្រាយរួចចំនួន \$85 ពាន់លានដុល្លារ—សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីដែលកំពុងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ដើម និងការទូទាត់ការប្រាក់។ ចំនួនទឹកប្រាក់នេះមានប្រហែល \$75 ពាន់លានដុល្លារនៃសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីជាប់កាតព្វកិច្ចទូទៅ និង \$10 ពាន់លានដុល្លារនៃសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីប្រាក់ចំណូលបានពីការជួល។ លើសពីនេះទៀត អ្នកបោះឆ្នោត និងអង្គនីតិបញ្ញត្តិបានអនុម័តទឹកប្រាក់ប្រហែល \$33 ពាន់លានដុល្លារនៃការជាប់កាតព្វកិច្ចទូទៅដែលបានអនុញ្ញាត និងសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រាក់ចំណូលដែលបានពីការជួលដែលមិនទាន់បានលក់នៅឡើយ។ សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីទាំងនេះភាគច្រើនត្រូវបានរំពឹងថានឹងត្រូវលក់នៅឆ្នាំខាងមុខជាមូលនិធិចាំបាច់សម្រាប់គម្រោងបន្ថែម។

ការទូទាត់បំណុលមូលនិធិទូទៅ។ ក្នុងឆ្នាំ 2013–14 ការទូទាត់សងវិញនៃសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលនិធិទូទៅត្រូវបានរំពឹងទុកថាសរុបទឹកប្រាក់ជាង \$5 ពាន់លានដុល្លារ។ ដូចដែលបានអនុញ្ញាតកាលពីពេលមុនៗដែរ ប៉ុន្តែសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីដែលមិនបានលក់ថ្មីៗត្រូវបានធ្វើទីផ្សារ ការចំណាយលើបំណុលសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីមានតម្លៃខ្ពស់នឹងទំនងជាកើនឡើងលើសពី \$7 ពាន់លានដុល្លារក្នុងឆ្នាំ 2019–20។

ផលប៉ះពាល់នៃការបោះឆ្នោតនេះទៅលើការទូទាត់បំណុល។ ការស្នើសុំសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីលំនៅដ្ឋានរបស់អតីតយុវជនលើសន្លឹកឆ្នោតនេះ (សំណើប្រជាមតិ 41) អាចអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋខ្ចីរហូតដល់ \$600 លានដុល្លារដោយការលក់សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីកាតព្វកិច្ចទូទៅទៅឲ្យអ្នកវិនិយោគ។ សេវាបំណុលប្រចាំឆ្នាំផ្សេងៗលើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីអាចផ្អែកលើពេលវេលានិងលក្ខខណ្ឌនៃការលក់របស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ ការសន្មត់អត្រាការប្រាក់ 5 ភាគរយ ដែលសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីអាចនឹងចេញរយៈពេលជាងប្រាំឆ្នាំ ហើយ

សញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីនីមួយៗនោះអាចត្រូវបានទូទាត់វិញរយៈពេលជាងដប់ឆ្នាំ ការចំណាយមូលនិធិទូទៅប្រចាំឆ្នាំដែលបានប៉ាន់ស្មានអាចនឹងមានតម្លៃប្រហែល \$50 លានដុល្លារ។ សរុបមក យើងប៉ាន់ស្មានថាវិធានការអាចត្រូវការការទូទាត់សេវាបំណុលសរុបប្រហែល \$750 លានដុល្លាររយៈពេលជាង 15 ឆ្នាំអំឡុងពេលសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីត្រូវបានទូទាត់រួច។

ផលប៉ះពាល់នៃការបោះឆ្នោតនេះទៅលើសអនុបាតសេវាបំណុល។

សូចនាករមួយនៃស្ថានភាពបំណុលរបស់រដ្ឋគឺអនុបាតសេវាបំណុលរបស់ខ្លួន (DSR)។ អនុបាតនេះបង្ហាញអំពីចំណែកនៃប្រាក់ចំណូលមូលនិធិទូទៅប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋដែលត្រូវបង្កើតឡើងសម្រាប់ការទូទាត់លើសេវាកម្មបំណុលលើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង ដូច្នេះហើយបានជាមិនមានផ្សាយសម្រាប់កម្មវិធីរបស់រដ្ឋទេ។ ដូចដែលបានបង្ហាញក្នុងរូបភាព 1 DSR ពេលនេះកំពុងតែទទួលបាន 6 ភាគរយនៃចំណូលមូលនិធិទូទៅប្រចាំឆ្នាំ។ បើមិនមានសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីបន្ថែមដែលត្រូវបានអនុម័តដោយអ្នកបោះឆ្នោត ឬអង្គនីតិបញ្ញត្តិទេ សេវាកម្មប្រាក់បំណុលរបស់រដ្ឋដែលបានអនុញ្ញាតរួចរាល់គឺត្រូវបានធ្វើគម្រោងឲ្យទទួលបានខ្ពស់បំផុតត្រឹមតែក្រោម 6 ភាគរយតែប៉ុណ្ណោះនៃចំណូលមូលនិធិក្នុងឆ្នាំ 2017–18 ហើយក្រោយមកទៀតនឹងធ្លាក់ចុះបន្តិចម្តងៗ។

បើអ្នកបោះឆ្នោតយល់ព្រមលើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីលំនៅដ្ឋានរបស់អតីតយុវជនដែលបានស្នើសុំលើសន្លឹកឆ្នោតនេះ វានឹងជួយបង្កើន DSR ដោយតិចជាងមួយភាគដប់នៃចំណុចភាគរយ។ ទោះជាយ៉ាងណា បើអ្នកបោះឆ្នោតអនុម័តលើសញ្ញាប័ណ្ណកម្ចីបន្ថែមផ្សេងទៀតក្នុងការបោះឆ្នោតក្នុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ 2014 នោះតម្លៃសេវាកម្មប្រាក់បំណុលពេលអនាគតដែលបានបង្ហាញក្នុងរូបភាព 1 នឹងកើនឡើង។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងពេលដែលការវិភាគនេះត្រូវបានរៀបចំបំណុលកម្ចីទឹកត្រូវបានធ្វើការវិភាគសម្រាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ 2014។

